

Aan de gemeenteraad

Datum: 12 mei 2020

Onderwerp: Jaarverslag en jaarrekening 2019

Inleiding

We presenteren het jaarverslag en de jaarrekening 2019. De accountant heeft hierover een goedkeurende verklaring afgegeven.

1. Wat adviseert het college te besluiten?

- Het jaarverslag en de jaarrekening 2019 vast te stellen met een positief saldo van € 3.243.554.
- Het positieve saldo in te zetten om voor een bedrag van € 1.969.000 over te hevelen om diverse projecten af te kunnen ronden/alsnog uit te kunnen voeren en een bedrag van € 760.000 in te zetten voor acute knelpunten in de organisatie in 2020
- Het restant van € 515.041 in de algemene reserve te storten.
- Het jaarrekening bijlagenboek 2019 vast te stellen.

2. Jaarverslag

In het jaarverslag blikken we terug op wat we in 2019 wilden bereiken, wat we hebben gedaan en wat dat heeft gekost. Het is een bijzondere tijd. Een rare tijd om terug te blikken. Al onze aandacht gaat uit naar wat het coronavirus met de wereld doet. En dus ook met onze samenleving en economie. Deze crisis verandert ook onze blik op de toekomst. Niemand kan voorspellen hoe die toekomst eruit ziet. We weten niet wat de effecten zullen zijn en wat dit betekent voor ons beleid. We beseffen wel hoe groot impact van deze crisis is op alle inwoners, bedrijven en instellingen. Het is belangrijk om dit document in dat perspectief te lezen. In ons coalitieakkoord 'Kansen zien, kansen pakken' hebben wij beschreven dat wij de gemeentelijke taken 'gewoon goed' willen uitvoeren. Dat lijkt voor de hand liggend. Maar dat is het niet in deze veranderende wereld. Dat speelde al ruim voor de coronacrisis. Dat maakt duidelijk dat de veranderende 'basis op orde krijgen' een stevige opgave is. Dit heeft voor ons hoge prioriteit. Met dit jaarverslag kijken we niet alleen terug. Het is ook een bouwsteen in de strategische agenda die we met u willen opstellen: wat zijn de belangrijkste zaken die Oss de komende jaren wil en moet realiseren? Dit thema wordt door de coronacrisis alleen maar belangrijker. Deze onderwerpen hebben we al toegelicht in de programma-evaluatie 2019 die we u in maart hebben aangeboden.

3. Jaarrekening

De jaarrekening 2019 sluit met een positief saldo van **€ 3,2 miljoen**. In de volgende tabel zijn de rekeningcijfers vergeleken met de bijgestelde begroting (na verwerking van de 30-ontwikkelingen in de financiële tussenrapportage 2019 en de programmabegroting 2020-2023).

+ is uitgaven/nadelig saldo
- is inkomsten/voordelig saldo
bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2019	Begroting 2019 na wijziging	Verschil
Lasten	300.474	312.424	-11.949
Baten	-299.898	-305.383	5.484
Saldo programma's	576	7.041	-6.465
Stortingen reserves	20.895	19.513	1.382
Onttrekkingen reserves	-24.715	-26.583	1.868
Mutaties reserves	-3.820	-7.069	3.250
Jaarrekeningresultaat	-3.244	-29	-3.215

4. Resultaatbestemming/budgetoverhevelingen

In de jaarrekening wordt voorgesteld om het positieve saldo van afgerond € 3,2 miljoen te bestemmen. Voorgesteld wordt om voor concrete projecten een bedrag van € 1.969.000 over te hevelen naar 2020 en te bestemmen om deze projecten in 2020 alsnog uit te voeren/af te dekken. Daarnaast wordt voorgesteld om een bedrag van € 760.000 in te zetten voor acute knelpunten in de organisatie in 2020. Het restant van € 515.000 wordt gestort in de algemene vrije reserve. De algemene vrije reserve is bestemd voor de opvang van algemene risico's en fluctuaties in de rekeningresultaten.

De norm voor de algemene reserve is 10% van de algemene uitkering. Op basis van de begroting 2020 is deze norm afgerond € 17,5 miljoen. De hoogte van de algemene reserve is afgerond € 23 miljoen (voor bestemming rekeningresultaat). Hiervan is reeds € 5,5 miljoen bestemd voor concrete projecten, zodat de algemene reserve uitkomt op circa € 18 miljoen. We schatten in (maar hierover moeten we nog afspraken maken) dat we deel van de algemene reserve nodig zullen hebben voor compenserende maatregelen n.a.v. corona crisis.

We stellen voor het positieve saldo over 2019 van € 3.243.554 als volgt te bestemmen c.q. budgetten over te hevelen.

bedragen in euro's

Nr.	Omschrijving	Bedrag
1	Bescherm Wonen	1.076.000
2	Rijksgelden klimaatmaatregelen	282.000
3	Schadewijk	58.500
4	Budget energietransitie	140.000
5	Lokale beleidsontwikkeling economie	30.000
6	Verduurzamingsbudget maatschappelijk vastgoed	70.000
7	Weerbaar bestuur	119.148
8	Impulsgelden Kansrijke Start	18.680
9	Instelling cultuurfonds	19.000
10	Locatieonderzoek golfbad Oss	45.185
11	Kerkenvisie	38.000
12	ICT storting in reserve automatisering	72.000
13	Acute knelpunten organisatie 2020	760.000
14	Storting algemene reserve	515.041
Totaal voorstellen bestemming/overheveling		3.243.554

5. Meerjarenprogramma Grondbedrijf (MPG) 2020-2023

De paragraaf grondbeleid en het MPG 2020-2023 bevatten de verantwoording van het grondbedrijf over het afgelopen jaar en geven inzicht in de prognose voor de komende vier jaren.

De boekwaarde van de grondexploitaties per 31 december 2019 is € 97,3 miljoen. Dit is inclusief het Osse aandeel van de boekwaarde van het intergemeentelijke project Heesch-West en inclusief beheercomplexen en immateriële vaste activa. Dit betekent ten opzichte van 2019 een afname van € 11,2 miljoen.

Uit het MPG blijkt dat we de komende jaren nog een toekomstige winst van circa € 23 miljoen verwachten. Winstnemingen gaan naar de ABR (algemene bedrijfsreserve grondbedrijf). De ABR dient namelijk als weerstandsvermogen. Als het weerstandsvermogen voldoet aan de eisen van de risico-analyse dan kunnen we eventueel afkomen naar de reguliere begroting. Dit bekijken we elk jaar op basis van de werkelijke realisatie.

De algemene bedrijfsreserve van het grondbedrijf (ABR) is bedoeld om conjuncturele risico's af te dekken. De reserve planeconomische risico's is voor de dekking van risico's in projecten die onvoldoende of geen winstpotentie bezitten. Daarnaast worden concrete voorzieningen gevormd voor te verwachten exploitatieverliezen c.q. afboekingen van boekwaarden naar marktwaarde in de huidige bestemming.

De algemene bedrijfsreserve stijgt de komende jaren van € 13,2 miljoen eind 2019 naar € 27,3 miljoen eind 2022. We hebben rekening gehouden met het besluit van de gemeenteraad om de grondexploitatie voor het Walkwartier vast te stellen. Het verwachte verlies is opgenomen onder de post voorziening exploitatieverliezen. Hierin zitten ook verliezen gekoppeld aan andere projecten.

Voor het project Heesch-West is op basis van de regionaal vastgestelde grondexploitatie een verwacht verlies van € 13,1 miljoen afgedekt (in een voorziening). Daarnaast hebben we op basis van onze risicoanalyse een aanvullende risicoreserve van afgerond € 2 miljoen voor Heesch-West gevormd.

De projectenrapportages leggen we vertrouwelijk ter inzage bij de griffie.

6. Begrotingsrechtmatigheid

De accountant geeft niet alleen een oordeel over het getrouw beeld van de jaarrekening, maar ook over de financiële rechtmatigheid. Bij de financiële rechtmatigheid gaat het om de begrotingsrechtmatigheid: handelen we binnen de begroting zoals de gemeenteraad die heeft vastgesteld? Daarbij wordt niet alleen gekeken of de werkelijke lasten hoger zijn dan begroot, maar ook of de lasten aan het juiste begrotingsjaar en aan het juiste programma zijn toegerekend.

In een aparte paragraaf in de (concept) jaarrekening is een analyse gemaakt van deze begrotingsrechtmatigheid. Conclusie hieruit is dat de overschrijdingen binnen het bestaande beleid passen en/of worden gedekt via inkomsten.

7. Accountantsverklaring

De accountant heeft een goedkeurende controleverklaring afgegeven bij de jaarrekening voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid. Uit de controlewerkzaamheden zijn wel fouten en onzekerheden naar voren gekomen, het bedrag hiervan valt ruim binnen de goedkeuringstolerantie. De fouten hebben te maken met een inkoop die onterecht niet Europees is aanbesteed (eind 2019 wel in de markt gezet), de keuze om interne ambtelijke uren niet te activeren (bewuste keuze) en de keuze om rentekosten niet na te calculeren (puur interne verschuiving en geen effect op resultaat). De ene onzekerheid heeft betrekking op de prestatielevering voor zorglasten vanuit het Landelijk Transitie Arrangement (€ 3,2 miljoen). De andere heeft betrekking op de bestedingen van de persoonsgebonden budgetten door het SVB (€ 100.000). Dit zijn onzekerheden waar wij zelf nauwelijks invloed op hebben. Naast de controleverklaring heeft de accountant een accountantsverslag met haar bevindingen opgesteld. Deze is bijgevoegd.

8. Behandelprocedure

De verdere behandelprocedure is als volgt:

- 28 mei 2020: behandeling jaarstukken in de Rekeningcommissie
- 25 juni 2020: behandeling jaarstukken in de gemeenteraad

Bijlagen

- Jaarverslag en jaarrekening 2019
- Jaarrekening 2019 bijlagenboek
- Meerjarenprogramma Grondbedrijf 2020-2023
- Accountantsverslag PwC

Samenvatting (=korte inhoud)

Het jaarverslag en de jaarrekening over 2019 zijn opgesteld. Daarin blikken we zowel inhoudelijk als financieel terug op de resultaten die in 2019 bereikt zijn. Daarnaast is het Meerjarenprogramma Grondbedrijf (MPG) geactualiseerd.

De inhoudelijke hoofdlijnen worden in de aanbiedingsbrief samengevat. De belangrijkste financiële punten staan in het samenvattend financieel beeld in het boekwerk.